higher education & training

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIENRIGLYN

NASIONALE SERTIFIKAAT (BEROEPSGERIG)

AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL

(Eerste vraestel)

NKR VLAK 3

7 November 2024

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 9 bladsye.

Kopiereg voorbehou

AFDELING A: LEESBEGRIP

VRAAG 1: INTERNET-ARTIKEL

Nasienriglyne vir die begripstoets.

- Moenie vir spel- en taalfoute penaliseer nie.
- Moenie penaliseer indien antwoorde nie in volsinne geskryf is nie.
- Geen woord uit 'n ander taal word as antwoord aanvaar nie. Indien die woord(e) egter toegehou word en die betekenis word nie beïnvloed nie, word die antwoord as korrek aanvaar.
- Waar die antwoord in meer as een sin aangebied word, maar tog tot die antwoord lei, is dit korrek.
- Indien twee of meer feite vereis word, word slegs die eerste twee of meer feite in volgorde nagesien.
- Spesifieke opdragte soos bv. **EEN WOORD/OPEENVOLGENDE WOORDE/ 'n SINSDEEL/EEN SIN** moet uitgevoer word. Die kandidaat mag een woord in 'n sin aanbied:
  Die een woord is …
  Die woord wat dit aandui, is …
- Moenie penaliseer indien die antwoord 'n direkte aanhaling is nie.
- Waar (Ja)/Onwaar (Nee) vrae:
  Eerste deel korrek en motivering verkeerd/ontbreek (1)
  Eerste deel verkeerd en motivering verkeerd (0)
  Eerste deel ontbreek en motivering korrek (0)

1.1 Noord-Kaap✓ (1)

1.2 Namibië✓ en Botswana✓ (2)

1.3 San✓
"Plek sonder water"✓ (2)

1.4 Waar ✓
"woestyn"✓ (2)

1.5 Langeberg✓ en Koranaberg ✓ (2)

1.6 Rooi✓ (1)

1.7 "Die dagtemperature is uiters warm en die nagte kan bibberkoud word."✓ (1)

1.8 1866✓ (1)

1.9
- Tente✓
- Pondokke ✓
- Saamgeflanste plekke (Enige TWEE) (2)

1.10 Op die oewer van die Oranjerivier naby die aansluiting met die Vaalrivier.✓
Diamant✓ (2)

1.11 Eureka✓ (1)

1.12 Griekwas✓
Die Ster van Afrika✓ (2)

1.13 Onwaar✓
"Daar is nog steeds delwers..."✓ (2)

1.14 Vyftig✓ pond✓ (2)

1.15 ('n Klein) krotdorpie✓ (1)

1.16
- 'n Moderne stad✓
- Die diamantstad van die wêreld✓ (2)

1.17 Die Groot Gat✓ en die mynmuseum✓ (2)

1.18 Kakamas✓ (1)

1.19 Wes✓ (1)

1.20 "uitvoergehalte"✓ (1)

1.21 Boeremagte✓ (1)

1.22
- Loopgrawe✓
- Uniforms✓
- Wapentuig
- Toerusting wat in oorlog gebruik is. (Enige TWEE) (2)

1.23 Plek in woestyn✓ waar water beskikbaar is✓ (2)

(Aanvaar enige gepaste tweeledige antwoord wat na woestyn/droë gebied en water verwys.)

1.24 Dan is die dagtemperature koeler.✓ (1)

1.25 Die Visriviervallei✓ (1)

1.26 Dit beteken dat dit 'n ongekende groot vloed is – nie net die normale nie.✓✓
(Enige toepaslike antwoord.) (2)
[40]

TOTAAL AFDELING A 40

AFDELING B: OPSOMMING

VRAAG 2: TYDSKRIFARTIKEL

Maksimum van 80 woorde
7 wenke

1. Dink goed voordat jy die dam begin bou.
2. Besluit presies waar jy die dam wil plaas, bv. naby ŉ boorgat.
3. Moenie op kleigrond wat gaan beweeg, bou nie.
4. Skep ŉ sterk basis deur die bogrond en sagte materiaal te verwyder.
5. Die fondasie moet oral stewig wees/en grawe dit 225 mm diep.
6. Laat fondasie vir ten minste ŉ week droog word.
7. Voordat jy die vloer gooi, moet die muur tot grondvlak gebou word.

80 Woorde (Maksimum van 80 woorde)

ASSESSERINGSRIGLYNE

ALGEMEEN
Lees die hele opsomming om 'n geheelindruk van die opsomming te kry.

- Beplanning is nie nodig nie.
- Indien beplanning wel gedoen is, moet dit duidelik aangedui wees.
- Indien nie aangedui nie, word die eerste opsomming nagesien.
- Indien die opsomming **te lank** is, word daar slegs 5 ekstra woorde toegelaat. **Die res van die opsomming word geïgnoreer.**
- Indien die opsomming **te kort** is, maar dit bevat al die vereiste inligting, word die kandidaat **nie gepenaliseer nie.**
- Kandidate mag nie afkortings in hul opsommings gebruik nie, maar indien dit in die opsomming voorkom, word elke afkorting getel volgens die aantal woorde wat dit voorstel.

PUNTE WORD SOOS VOLG TOEGEKEN
- Feite: 7 punte
- Taal: 3 punte

DUI DIE PUNTE SÓ AAN:

STAP 1: FEITE (7)
- Slegs feite wat in **volsinne** aangebied word, verdien punte.
- ('n Volsin het 'n werkwoord).

<u>Penaliseer dan:</u>
- **Verkeerde formaat (-1)**
- **Woorde nie aangedui nie (-1)**
- **Taal (-0/1/2/3)**
- **Aanhaling (-0/1/2)**

= TOTAAL

STAP 2: FEITE MET TAALFOUTE

ELKE taalfout (grammatika, spelling en punktuasie) in ELKE feit word aangedui, ook verkeerde feite, daarna getel en soos volg bereken:

0 tot 4 foute:	geen penalisering nie
5 tot 10 foute:	trek 2 punte van die kandidaat se totaal af
11 tot 15 foute:	trek 4 punte van die kandidaat se totaal af
16 foute of meer:	trek 6 punte van die kandidaat se totaal af

TIPIESE TAALFOUTE

- Woordorde in enkelvoudige sin (bv. ondw. + ww. + voorw.)
- Woordorde in saamgestelde sinne (Voegwoorde 1, 2 en 3)
- Omgekeerde woordorde
- Tyd, wyse, plek
- Direkte vertaling (moedertaalinvloed)
- Dubbele negatief
- Voornaamwoorde
- Lydende vorm
- Infinitief

STAP 3: FORMAAT (- 1)

Kandidate moet die opsomming in die vereiste formaat aanbied:

- Volsinne
- Puntsgewys.

Penaliseer met 1 punt indien die opsomming nie puntsgewys aangebied is nie.

STAP 4: AANTAL WOORDE (nie aangedui nie -1)

- Kandidate MOET die **korrekte** aantal woorde aandui.
- Indien die kandidaat nalaat om die aantal woorde aan te dui of die verkeerde aantal woorde is aangedui, penaliseer **met een punt** aan die einde.

STAP 5: AANHALINGS (- 0/1/2)

- Vir **direkte aanhalings** van sinne word daar soos volg gepenaliseer:

1 tot 3 volledige sinne aangehaal:	geen penalisering nie
4 tot 5 volledige sinne aangehaal:	trek 1 punt af van kandidaat se totaal
6 tot 7 volledige sinne aangehaal:	trek 2 punte af van kandidaat se totaal

TOTAAL AFDELING B: 10

Kopiereg voorbehou

AFDELING C: VISUELE TEKSTE

VRAAG 3: STROKIESPRENT

3.1 Ma en seun✓ (1)

3.2 Benna✓ (1)

3.3 Rooibos✓ (1)

3.4 Strelende musiek✓ (1)

3.5 Daardie woorde word beklemtoon.✓ (1)

3.6 Dit dui aan dat die vrou 'n vraag vra✓ **OF** enige toepaslike antwoord. (1)

3.7 Speel in die nag/aand af.✓ Dit lyk donker en 'n lig brand.✓ (2)

3.8
- 'n Skinkbord✓
- Sy wou al die vuil skottelgoed kom verwyder het✓ **OF** enige toepaslike antwoord. (2)

[10]

VRAAG 4: ADVERTENSIE

4.1 Noord-Kaapse gasvryheid✓ (1)

4.2 Hadison Park✓ (1)

4.3 Dit beteken dat die slaapkamers✓ elk sy eie private badkamer✓ het. (2)

4.4 Engelse ontbyt.✓ (1)

4.5 Waar✓ "Sommige eenhede"✓ (2)

4.6 Tien of 10✓ (1)

4.7 Dit sal 'n padkaart na die Kosmos Gastehuis vertoon.✓ (1)

4.8 Gariep Mediclinic✓
Lenmed Hospitaal✓ (2)

4.9 North Cape Mall✓ (1)

4.10
4.10.1 Waar✓
4.10.2 Onwaar✓
4.10.3 Onwaar✓
4.10.4 Waar✓

Kopiereg voorbehou

4.10.5 Onwaar✓
4.10.6 Onwaar✓
4.10.7 Waar✓
4.10.8 Onwaar✓

(8 × 1) (8)
[20]

TOTAAL AFDELING C: 30

AFDELING D: TAAL IN PRAKTYK

VRAAG 5: REDIGERING

Toe die **U**nie✓ van Suid-Afrika in 1910 gestig is wou swart **aktiviste**✓ dieselfde soort stemreg in die **ander**✓ provinsies hê**,**✓ **(komma)** maar hulle pogings was onsuksesvol. Die Grondwet moes **eintlik**✓ hul regte beskerm het.

(5 × 1) **[5]**

VRAAG 6: ARTIKEL

6.1 Joernalis✓ (1)

6.2 politici OF politikusse✓ (1)

6.3 skryfster✓ (1)

6.4 Figuurlik ✓ (1)

6.5 belangrikste ✓ (1)

6.6 Okt.✓ (Moet die punt aandui) (1)

6.7 oupa✓ (1)

6.8 sendingstasietjie✓ (1)

6.9 Sy ouers het nie✓ vir die Duitse sendeling op die sendingstasie en sy vrou gewerk nie.✓ (2)

6.10 Oud/ou✓ (1)

6.11 slim of intelligente✓ (1)

6.12 mev.✓ (Moet die punt aandui.) (1)

6.13 viole✓ (1)

6.14 Student✓ (1)

Kopiereg voorbehou

6.15	telegrafis✓	(1)
6.16	Sy private studies is✓ (deur hom) voortgesit.✓	(2)
6.17	Lei verdere inligting✓ in of enige toepaslike antwoord.	(1)
6.18	Vryheidsoorlog✓	(1)
6.19	’n Tolk vertaal vir iemand ’n taal.✓ Of enige toepaslike antwoord.	(1)
6.20	Die kurator sê dat hy benewens sy moedertaal, Tswana,✓ ten minste agt ander tale kon praat.✓	(2)
6.21	pikswart **OF** gitswart **OF** gietswart✓	(1)
6.22	bevordering✓	(1)
6.23	aanleg **OF** aanvoeling✓	(1)
6.24	joer-na-li-stiek✓	(1)
6.25	finansiële✓	(1)
6.26	Dit is woorde uit ’n ander taal✓ in ’n Afrikaanse teks.✓	(2)
6.27	produktiewe✓	(1)
6.28	vir✓	(1)
6.29	Kwalifikasies/vereistes✓	(1)
6.30	onvriendelik✓	(1)
6.31	o.g.v.✓	(1)
		[35]

TOTAAL AFDELING D: 40

AFDELING E: KOMMUNIKASIE IN PRAKTYK

VRAAG 7: VERGADERINGS

7.1	7.1.1	Formeel✓
	7.1.2	Voorsitter✓
	7.1.3	Private✓
	7.1.4	Openbare✓
	7.1.5	Algemene✓
	7.1.6	Sekretaris✓

7.1.7 Spesiale✓
7.1.8 Kworum✓
7.1.9 Notule ✓
7.1.10 Grondwet✓

(10 × 1) (10)

7.2
- Stel kennisgewing en agenda vir vergadering op.✓
- Maak seker notule van vorige vergadering is geskryf.✓
- Berei die lokaal voor.✓
- Hou enige verslae of inligting wat benodig gaan wees, byderhand.✓
- Arriveer voor die tyd met ledelys en notuleboek.✓
- Sirkuleer bywoningsregister.
- Teken aan hoe laat vergadering en eindig.
- Hou notule.
- Volg besluite op en herinner lede. (Enige VYF) (5)

7.3
- Onpartydigheid✓
- Fermheid✓
- Taktvol✓
- Goeie oordeel✓ (4)

7.4 Finansies✓ (1)
[20]

VRAAG 8: TOESPRAKE, AANBIEDINGE EN ONDERHOUDE

8.1
- Wees stiptelik.✓
- Groet vriendelik.✓
- Praat duidelik en gemaklik.✓
- Luister aandagtig.✓
- Vra gepaste vrae.
- Maak oogkontak.
- Bly positief, professioneel en ontspanne. (Enige VIER) (4)

8.2
- Werkonderhoude✓
- Dissiplinêre onderhoud
- Inligtingsonderhoud
- Navorsingsonderhoud (Enige EEN) (1)

8.3
8.3.1 G✓/Ope vraag
8.3.2 D✓/Spesifieke vraag
8.3.3 A✓/Hipotetiese vraag
8.3.4 H✓/Leidende vraag
8.3.5 C✓/Geslote vraag (5 × 1) (5)
[10]

TOTAAL AFDELING E: 30
GROOTTOTAAL: 150

Kopiereg voorbehou